

УДК 342.922

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.4-2.20>**М. В. Шульга**

аспірант

Донецького юридичного інституту Міністерства внутрішніх справ України

ЕКОНОМІЧНІ ГАРАНТІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ КУРСАНТІВ ТА СЛУХАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПІДГОТОВКУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Стаття присвячена комплексному аналізу економічних гарантій адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Автор зробив висновок, що єдиний підхід щодо класифікації адміністративно-правових гарантій за певними критеріями відсутній в сучасній адміністративно-правовій науці серед вчених. Це пояснюється перш за все специфікою діяльності різних суб'єктів публічного адміністрування, особливостями їх адміністративно-правового статусу. Автором запропоновано віднести гарантування грошового, речового, продовольчого, житлового забезпечення, надання права безоплатного проїзду до економічних гарантій адміністративно-правового статусу зазначеної в статті категорії осіб. Визначено, що вони є невід'ємним елементом системи адміністративно-правових гарантій зазначених суб'єктів, що характеризують їх адміністративно-правовий статус. Автором визначено шляхи удосконалення практичного механізму гарантування діяльності зазначеної категорії осіб, запропоновано зміни до законодавства в цьому напрямку, зокрема до Закону України «Про Національну поліцію» та деяких підзаконних нормативно-правових актів у цій сфері. Обґрунтовано необхідність конкретизації питання розповсюдження окремих економічних гарантій на слухачів денної форми навчання, перегляд схеми посадових окладів курсантів закладів вищої освіти із запровадженням механізму їх вираховування шляхом застосування тарифного коефіцієнту в залежності від прожиткового мінімуму, прийняття уточнюючих норм щодо продовольчого забезпечення курсантів та слухачів, їх права на безоплатний проїзд, а також можливого запровадження закладами вищої освіти додаткових гарантій з урахуванням наявних в них матеріальних можливостей та інших ресурсів.

Ключові слова: адміністративно-правові гарантії, економічні гарантії, курсант, слухач, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день продовжується реалізація реформ у системі Національної поліції у різних напрямках її діяльності, у тому числі вживається ряд заходів спрямованих на посилення соціального-правового захисту поліцейських з метою забезпечення адміністративно-правових гарантій їх діяльності, які утворюють один з ключових елементів їх адміністративно-правового статусу. І якщо із гарантуванням прав поліцейських, які перебувають на службі в Національній поліції, все зрозуміло, то у забезпеченні адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських (далі – курсантів та слухачів ЗВО) та його гаран-

туванні виникає низка проблем, серед яких привертає увагу певна неврегульованість окремих існуючих гарантій зазначених суб'єктів. До того ж і в сучасній науковій літературі практично відсутні дослідження гарантій як самостійного елементу адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Дослідження таких вчених як Д.Л. Лемеш, Д.О. Марусевич, В.В. Натарова, І.І. Сенчук проводилися в розрізі дослідження адміністративно-правового статусу поліцейських, а не курсантів та слухачів. З огляду на це, актуальність дослідження гарантій адміністративно-правового статусу курсантів та студентів в межах поданої статті не викликає сумнівів.

Враховуючи широту існуючих адміністративно-правових гарантій курсантів та слухачів **мета поданої наукової статті** полягає у здійсненні комплексного аналізу економічних гарантій зазначеної категорії осіб, визначення рівня їх гарантованості та формулювання пропозицій щодо їх адміністративно-правового регулювання.

Виклад основного матеріалу. В науковій літературі зазначається, що класифікація адміністративно-правових гарантій – це процес їх упорядкування, систематизації та розподілу на різновиди з метою з'ясування багатоаспектності та фактичної зумовленості гарантій, поглиблення розуміння їх сутності та змісту [1, с. 14].

Аналіз теоретико-методологічних розробок вчених, присвячених дослідженню адміністративно-правових гарантій різних суб'єктів [2, с. 5; 3, с. 89; 4, с. 93; 5, с. 117], у тому числі і поліцейських, говорить про відсутність єдиного підходу щодо класифікації адміністративно-правових гарантій за певними критеріями, що, на нашу думку, пояснюється перш за все специфікою діяльності різних суб'єктів публічного адміністрування, особливостями їх адміністративно-правового статусу.

Аналіз положень нормативно-правових актів, узагальнення наукових доробок вчених в частині класифікації адміністративно-правових гарантій фізичних осіб дозволяє нам запропонувати власну класифікацію адміністративно-правових гарантій, як елементу адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів ЗВО:

1) економічні гарантії, до яких слід віднести гарантування грошового, речового, продовольчого, житлового забезпечення, надання права безоплатного проїзду;

2) службово-трудова гарантії, до яких відносимо, визначення службового часу і часу відпочинку, гарантування право на відпустки, гарантування практичної підготовки у підрозділах Національної поліції України, гарантування працевлаштування після закінчення закладу освіти;

3) соціальні гарантії: безоплатне медичне забезпечення в закладах охорони здоров'я Міністерства внутрішніх справ України, щорічний психофізичний і фізіологічний диспансерний огляд; соціальне страхування, соціальні стипендії окремим категоріям здобувачів вищої освіти.

В межах поданої наукової статті нами будуть докладно проаналізовані економічні гарантії адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів.

Грошове забезпечення поліцейських по праву вважається однією із ключових гарантій,

що створює матеріальну основу їх внутрішньої мотивації, створює умови для залишення на службі та стимулювання найбільш якісних кадрів [3, с. 91]. Таке твердження цілком може відноситися і до курсантів та слухачів ЗВО, однак на вряд чи на сьогоднішній день можна говорити про те, що грошове забезпечення зазначеної категорії осіб дійсно виконує вищезазначені функції.

Так, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції» від 11 листопада 2015 р. № 988 грошове забезпечення курсантів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, складається з посадового окладу [6]. Але розмір затвердженого посадового окладу на сьогоднішній день, на нашу думку, є занадто низьким.

Так, курсанти з числа осіб, які не перебували на службі в поліції перед зарахуванням на навчання, що навчаються за програмами підготовки фахівців освітніх ступенів магістра, бакалавра, першого і другого курсу навчання отримують 208 гривень, третього курсу навчання – 245 гривень, четвертого і кожного наступного курсу навчання – 281 гривня [6]. В свою чергу, грошове забезпечення курсантів ЗВО з числа молодшого складу поліції складається з посадового окладу за останньою штатною посадою, яку поліцейський займав до зарахування на навчання, окладу за спеціальним званням та надбавки за стаж служби [7]. На нашу думку, навіть за умов перебування курсантів ЗВО, яких вперше прийнято на службу в поліцію, на повному державному утриманні, тобто надання їм речового, продовольчого, житлового забезпечення, зазначена сума на сьогоднішній день є такою, що не відповідає умовам сьогодення.

Для порівняння, розмір мінімальної академічної стипендії у 2020 році становив: для учнів ПТУ – 490 гривень; для студентів закладів вищої освіти I-II рівня акредитації – 980 гривень; для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації – 1300 гривень [8]. Тобто, як бачимо, грошове забезпечення курсантів ЗВО, яких вперше прийнято на службу в поліцію, складається з посадового окладу, в порівнянні з академічними стипендіями є значно нижчим.

До того ж, встановлені посадові оклади є незмінними і ніяким чином не індексуються. Позитивним у цьому випадку, вважаємо досвід грошового забезпечення здобувачів вищої освіти військових закладів освіти, посадовий оклад яких щорічно індексується в залежності від прожиткового мінімуму для працездатних

осіб і помножується на нормативно затверджений тарифний коефіцієнт [9]. За таких умов здобувачам вищої освіти забезпечується щорічне зростання грошового забезпечення, що, безумовно, забезпечує виконання одного з головних призначень грошового забезпечення – створення достатніх і належних матеріальних умов. Саме тому, вважаємо за доцільне переглянути схему посадових окладів курсантів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, і запровадити вирахування їх посадового окладу із застосуванням тарифного коефіцієнту в залежності від прожиткового мінімуму.

Як відомо, однією з особливостей навчання у ЗВО є носіння курсантами і слухачами однострою. Речове забезпечення курсантів та слухачів є однією із адміністративно-правових гарантій, що надається їм державою з перших днів зарахування на навчання.

В юридичній літературі під адміністративно-правовим регулюванням забезпечення одностроєм поліцейських пропонується розуміти регламентовану адміністративно-правовими нормами діяльність суб'єктів державно-владних повноважень, спрямовану на створення необхідних умов для належного функціонування системи органів і підрозділів поліції шляхом встановлення гарантій належного речового забезпечення та правил носіння однострою працівниками поліції [10, с. 34]. Отже, як бачимо, речове забезпечення вважається однією з адміністративно-правових гарантій поліцейського, а тому і по праву може бути визнано гарантією адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів, оскільки відповідно до положень нормативно-правових актів зазначена категорія осіб забезпечується одностроєм.

Так, відповідно до Порядку забезпечення поліцейських одностроєм (у мирний час) одностроєм забезпечуються поліцейські, які здобувають освіту на денній формі навчання за державним замовленням у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських [11] відповідно до Норми № 8 належності однострою курсантів (яким присвоєно спеціальне звання молодшого складу поліції) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських [12].

Як бачимо, норма належності однострою встановлена лише для курсантів, яким присвоєно спеціальне звання молодшого складу поліції, в свою чергу така категорія, як слухачі,

які в установленому порядку зараховані до ЗВО і навчаються за денною у Нормі №8 не визначені, так само як і інші встановлені норми належності, визначені наказом МВС України від 04 червня 2020 року № 434, на зазначену категорію осіб не розповсюджуються.

Враховуючи потреби слухачів денної форми навчання в форменому одязі поліцейського, вважаємо їх ідентичними до норм належності курсантів, саме тому доцільно внести зміни до назви Норми 8 виклавши її у такій редакції «Норма № 8 належності однострою курсантів (яким присвоєно спеціальне звання молодшого складу поліції) та слухачів денної форми навчання закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських».

Слід відзначити, що гарантування речового забезпечення курсантів та слухачів на сьогоднішній день здійснюється на належному рівні, про що свідчить проведене нами опитування 295 здобувачів вищої освіти, результати якого показали, що 96 % курсантів 1 курсу задоволені забезпеченням одностроєм, 2 та 3 курсу задоволені на 94%, а 4 курсу – 82 %.

Однією із економічних гарантій адміністративно-правового статусу курсантів і слухачів ЗВО є їх продовольче забезпечення на час навчання. Слід відзначити, що на сьогоднішній день в положеннях чинних нормативно-правових актів відсутні прямі норми щодо гарантування продовольчого забезпечення курсантів та слухачів на час навчання у ЗВО. Однак, положення певних нормативно-правових актів, свідчать про її гарантування.

Так, в Порядку розрахунку витрат, пов'язаних з утриманням курсантів у вищих навчальних закладах передбачено відшкодування витрат на їх продовольче забезпечення [13] містяться норми, що свідчать про те, що під час навчання зазначеній категорії осіб гарантується таке право. Продовольчим забезпеченням є забезпечення курсантів та слухачів продовольством згідно з нормами харчування, які передбачені постановою Кабінету Міністрів України «Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу підрозділів Державної фіскальної служби, осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту» від 29 березня 2002 р. № 426 [14]. Отже, положення зазначених нормативно-правових

актів вказують на гарантування продовольчого забезпечення, однак в них не конкретизується його терміни, порядок забезпечення тощо. Крім того, досить дивним вбачається зазначення в них тільки курсантів, постає закономірне питання щодо застосування їх положень за аналогією і для слухачів денної форми навчання.

Зазначимо, що на відміну від закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, та їх курсантів і слухачів, в положеннях чинних нормативно-правових актів для інших так званих «силових закладів вищої освіти» такі норми наявні:

– у закладах вищої освіти Служби безпеки України курсанти забезпечуються харчуванням або грошовою компенсацією замість норми харчування на весь період навчання до отримання наказу про присвоєння їм офіцерських звань, а курсантам таких закладів із числа сиріт та осіб, які позбавлені батьківського піклування або в яких один із батьків загинув при виконанні обов'язків військової служби, під час перебування у відпустці, у тому числі у відпустці через хворобу, за місцем навчання виплачується грошова компенсація замість норми харчування. Крім того, курсантам, які мають зріст 190 см і вище, на весь строк навчання (крім курсантів випускного курсу) дозволяється видавати додаткове харчування в розмірі половини норми, передбаченої для них [15];

– майже аналогічні норми встановлені і для курсантів закладу освіти Держспецзв'язку, які на весь період навчання (до отримання закладом освіти Держспецзв'язку наказу про присвоєння офіцерського звання) до дня їх випуску забезпечуються безкоштовним харчуванням згідно зі встановленими нормами харчування через їдальні громадського харчування на конкурсних засадах або грошовою компенсацією замість встановленої вартості Норми № 1 – загально-військова [16];

– курсанти закладів вищої освіти, а також слухачі закладів вищої освіти цивільного захисту, навчальних закладів цивільного захисту, які не мають офіцерських звань весь період навчання до дня їх випуску забезпечуються харчуванням за рахунок держави через їдальні навчальних закладів (інших органу і підрозділу у разі відрядження або лікування) або грошовою компенсацією замість нього згідно з чинним законодавством [17].

З огляду на це, вважаємо за доцільне розробку і прийняття на рівні наказу Міністерства внутрішніх справ України спеціалізованого

нормативно-правового акту, який би визначив організацію та порядок продовольчого забезпечення у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських.

На сьогоднішній день гарантування житлового забезпечення курсантів та слухачів нормативно не визначено. Так, в ст. 96 Закону України «Про Національну поліцію» закріплено засади житлового забезпечення поліцейських [18]. Однак, аналіз положень зазначеної статті свідчить про те, що вони не розповсюджуються на здобувачів вищої освіти ЗВО. В свою чергу в Положенні про вищі навчальні заклади МВС, норми якого хоча і є застарілими, проте до сьогодні чинними, зазначається, що курсанти першого курсу (крім військовослужбовців Національної гвардії України) розміщуються в казармах (гуртожитках). Курсанти наступних курсів проживають у гуртожитках, що знаходяться в розташуванні навчального закладу, або поза розташуванням ВНЗ [19]. Як бачимо, як нами же зазначалося, на жаль законодавець у положеннях нормативно-правових актів знов оминає таку категорію здобувачів вищої освіти, як слухачі.

Про наявність житлового забезпечення курсантів та слухачів свідчать й норми інших нормативно-правових актів. Так, хоча в Порядку відшкодування курсантами та особами офіцерського складу витрат, пов'язаних з їх утриманням у закладах вищої освіти прямо не передбачено вказівки на відшкодування витрат пов'язаних із їх житловим забезпеченням [20], проте зазначено, що такі особи зобов'язані відшкодувати фактичні витрати пов'язані з оплатою комунальних послуг і вартості спожитих енергоносіїв відповідно до Порядку розрахунку витрат, пов'язаних з утриманням курсантів у вищих навчальних закладах [13].

Поряд з врегулюванням на законодавчому рівні гарантій житлового забезпечення курсантів і слухачів, враховуючи їх особливий адміністративно-правовий статус, наголошуємо на необхідності запровадження додаткових гарантій, які повинні закріплюватися у статутах закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання. Наприклад, можливість проживання за межами розташування закладу вищої освіти курсантам 1 курсу, які зобов'язані розташовуватися в казармах (гуртожитках), але мають сім'ї, або надання курсантам та слухачам, які мають сім'ї, житлових площ в сімейних гуртожитках ЗВО. Слід відзначити, що додаткові гарантії житлового забезпечення курсантам та слухачам

чам кожен заклад вищої освіти повинен запроваджувати з урахуванням своїх матеріальних можливостей та інших ресурсів.

Найбільш проблемні моменти реалізації адміністративно-правового статусу курсантів і слухачів ЗВО пов'язані із закріпленою в Законі України «Про Національну поліцію» гарантією права безоплатного проїзду. Проведеним нами опитуванням курсантів Донецького юридичного інституту МВС України встановлено, що 93% з опитаних стикалися із відмовою надання права на безоплатний проїзд у міському транспорті.

Слід відзначити, що аналогічна ситуація має місце і в інших ЗВО. Так, на офіційній платформі електронних петицій м. Дніпро у 2018 році було зареєстровано петицію «Пільговий проїзд для курсантів в громадському транспорті (маршрутному таксі)», в якій зокрема зазначалося про те, що у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання окрім навчального процесу передбачається несення служби, що вимагає своєчасного, точного прибуття до місця несення служби в будь-який час доби. Грошове забезпечення курсантів – майбутніх офіцерів Національної поліції – складає від 208 до 300 грн на місяць (!), що вдвічі менше, ніж місячний проїзд у громадському транспорті (маршрутному таксі). Практика застосування пільг на проїзд в маршрутних таксі для окремих осіб є (школярі, пенсіонери), тому ініціатори петиції зверталися із проханням про її підтримання та надання курсантам певних пільг на проїзд [21].

Така ситуація пов'язана із тим, що в п. 7 ч. 10 ст. 62 Закону України «Про Національну поліцію» зазначено, що «поліцейський під час виконання поліцейських повноважень користується безоплатно всіма видами громадського транспорту міського, приміського і місцевого сполучення (крім таксі), а також попутним транспортом» [18]. Таке формулювання дає підстави стверджувати про те, що курсантам та слухачам ЗВО не гарантується зазначене право, адже вони не здійснюють «виконання поліцейських повноважень», тобто фактично зазначена категорія осіб повинна сплачувати за проїзд у громадському транспорті.

З метою забезпечення необхідного рівня соціального захисту, уточнення пільг здобувачам вищої освіти, які навчаються у ЗВО, та належного гарантування їм права на безоплатний проїзд пропонуємо ст. 62 Закону України «Про Національну поліцію» доповнити частиною 12 такого змісту:

«Курсанти та слухачі закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, користуються безоплатно всіма видами громадського транспорту міського, приміського і місцевого сполучення (крім таксі)».

Висновки. Підсумовуючи зазначимо, що проведений аналіз економічних гарантій адміністративно-правового статусу курсантів та слухачів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, дозволяє зробити висновок про те, що існуюча система зазначеного різновиду гарантій потребує удосконалення, зокрема, в частині конкретизації їх розповсюдження на слухачів денної форми навчання, перегляду схеми посадових окладів курсантів ЗВО із запровадженням їх вирахування шляхом застосування тарифного коефіцієнту в залежності від прожиткового мінімуму, прийняття уточнюючих норм щодо продовольчого забезпечення зазначеної категорії осіб, їх права на безоплатний проїзд, а також можливого запровадження ЗВО додаткових гарантій з урахуванням наявних в них матеріальних можливостей та інших ресурсів.

Список використаної літератури:

1. Скакун Д.І. Адміністративно-правові гарантії надання безоплатної правової допомоги адвокатами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2020. 26 с.
2. Лемеш Д.Л. Адміністративно-правовий статус працівників поліції в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Науково-дослідний інститут публічного права. Київ, 2016. 22 с.
3. Сенчук І.І. Гарантії професійної діяльності поліцейських в сучасних умовах. *Форум права*. 2018. №3. С. 88-95.
4. Когутич І.І. Класифікація адміністративно-правових гарантій нотаріальної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 41. Том 3. С. 92-97.
5. Пилип В.В. Адміністративно-правовий статус учасників антитерористичної операції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород, 2018. 200 с.
6. Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції: Постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 988. *Офіційний вісник України*. 2015. № 96. Ст. 3281.
7. Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та здобувачам вищої освіти

- закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських: наказ МВС України від 06 квітня 2016 року № 260. *Офіційний вісник України*. 2016. № 39. Ст. 1497.
8. Стипендія 2020: розмір соціальних і академічних виплат. URL: <https://lawportal.com.ua/stipendija-rozmir-socialnih-akademichnih-viplat.html>.
 9. Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 року №704. *Офіційний вісник України*. 2017. № 77. Ст. 2374.
 10. Натарова В.В. Особливості адміністративно-правового регулювання забезпечення поліцейських одностроєм. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 2. Том 2. С. 33-36.
 11. Про затвердження Порядку забезпечення поліцейських одностроєм (у мирний час): наказ МВС України від 12 вересня 2017 року № 772. *Офіційний вісник України*. 2017. № 88. Ст. 2708.
 12. Про затвердження норм належності однострою поліцейських: наказ МВС України від 04 червня 2020 року № 434. *Офіційний вісник України*. 2020. № 53. Ст. 1647.
 13. Про затвердження Порядку розрахунку витрат, пов'язаних з утриманням курсантів у вищих навчальних закладах: Наказ Міністерства оборони України, Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Служби безпеки України від 16 липня 2007 року № 419/831/240/605/537/219/534. *Офіційний вісник України*. 2007. № 56. Ст. 2263.
 14. Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу підрозділів Державної фіскальної служби, осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 426. *Офіційний вісник України*. 2002. № 14. Ст. 739.
 15. Про затвердження Положення про продовольче забезпечення в системі Служби безпеки України: наказ Служби безпеки України 26.05.2020 № 140. *Офіційний вісник України*. 2020. № 48, Ст. 1530.
 16. Про затвердження Положення про продовольче забезпечення у Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України у мирний час: наказ Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 15.12.2015 № 778. *Офіційний вісник України*. 2016. № 5. Ст. 279.
 17. Про затвердження Положення про продовольче забезпечення у Державній службі України з надзвичайних ситуацій: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 03 липня 2014 року № 632. *Офіційний вісник України*. 2014. № 65. Ст. 1806.
 18. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
 19. Про затвердження Положення про вищі навчальні заклади МВС: наказ МВС України від 14 лютого 2008 року № 62. *Офіційний вісник України*. 2008. № 21. Ст. 615.
 20. Про затвердження Порядку відшкодування курсантами та особами офіцерського складу витрат, пов'язаних з їх утриманням у закладах вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2006 року № 964. *Офіційний вісник України*. 2006. № 28. Ст. 2026.
 21. Пільговий проїзд для курсантів в громадському транспорті (маршрутному таксі). URL: <https://petition.e-dem.ua/dnipropetrovsk/Petition/View/692>.

Shulga M. V. Economic guarantees of the administrative and legal status of cadets and part-time students of higher educational institutions with specific training conditions for police officers

The article deals with the comprehensive analysis of the economic guarantees of the administrative and legal status of cadets and part-time students which study at higher educational institutions with specific training conditions for police officers. The author has made the conclusion that the unified approach to the classification of administrative and legal guarantees according to certain criteria is missing among scientists in modern administrative and legal science. It can be explained through the specifics of the activities of various public administration subjects, the peculiarities of their administrative and legal status. The author has proposed in the article to include guarantying the monetary, material, food, housing provision and granting the right to free travel to the economic guarantees of the administrative and legal status for the mentioned category of persons. It was determined that they are an integral element in the system of administrative and legal guarantees of these entities, which characterize their administrative and legal status. The ways of improving the practical mechanism for guaranteeing the activities of the specific category of persons are defined by author. The legislation amendments on this matter, in particular to the Law of Ukraine "On the

National Police" and some other regulations in this area, are also proposed here. The need to clarify the issue of extending individual economic guarantees to cadets is elucidated in detail. Revising the salary scheme for cadets of higher educational institutions with the introduction of a mechanism for calculating salary scheme by applying a tariff coefficient which depends on the cost of living is analyzed here. The special attention is paid to the points of the implementation of additional guarantees by universities taking into account its material capabilities and other resources.

Key words: *administrative and legal guarantees, economic guarantees, cadet, part-time student, institutions of higher education with specific training conditions, police officers training.*